

Силабус навчальної дисципліни
«ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ "ЯДС" У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ»

LABORE ET ZELO

Освітня програма: «Початкова освіта»

Рівень вищої освіти: Другий (магістерський) рівень

Обсяг: 5 кредитів ЄКТС

Курс: 1; **Семестр:** 1-2

Дні, Час, Місце: згідно з розкладом

Кафедра: Педагогіки, початкової освіти, психології та менеджменту

Затверджено: протокол №1 від 29.08.2025 р.

Інформація про викладача

Ім'я	Білоусова Надія Валентинівна
Контакти	E-mail: nv.bilousova@gmail.com
Робоче місце	Кафедра педагогіки, початкової освіти, психології та менеджменту
Години консультацій	Понеділок: 13.00-13.45

Опис навчальної дисципліни

Завдяки навчальній дисципліні студенти підготуються до викладання навчального предмету «Я досліджую світ» з можливістю розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру.

Теоретична частина курсу базується на сучасних наукових досягненнях педагогіки, методик навчання природничої, громадянської та історичної, соціальної та здоров'язберігаючої освітніх галузей в початковій школі; на засвоєні основних понять, методів, форм, технологій навчання в НУШ; на розумінні змістового наповнення змістових ліній відповідних освітніх галузей.

Завданнями навчальної дисципліни є засвоєння знань про сутність поняття «інтеграція в освіті» та її види; про сучасні освітні технології навчання природничої, громадянської та історичної, соціальної та здоров'язберігаючої; формування умінь розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру; про сучасні інноваційні методи, стратегії, прийоми, засоби навчання молодших школярів; про типи та структуру уроків з ЯДС, вимоги до їх проведення.

Дисципліна вивчається у першому та другому семестрах. Постреквізитом дисципліни є «Педагогічна практика».

Компетентності та результати навчання

ІК. Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері початкової освіти.

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК3. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК4. Здатність працювати автономно.

ЗК5. Здатність усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку.

СК1. Здатність реалізовувати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування системи освіти в професійній діяльності, усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.

СК2. Здатність використовувати різні стратегії комунікації державною та іноземною мовами в професійній та науковій діяльності у сфері початкової освіти.

СК3. Здатність застосовувати інформаційно-комунікаційні технології та цифрові сервіси в організації освітнього та наукового процесів у сфері початкової освіти.

СК4. Здатність створювати та застосовувати інноваційні технології в навчанні освітніх галузей, визначених у Державному стандарті початкової освіти, в стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.

СК5. Здатність до педагогічного партнерства в професійній та науковій діяльності, саморозвитку та навчання впродовж життя.

СК7. Здатність інтегрувати знання й розв'язувати складні задачі, провадити дослідження та/або інноваційну діяльність з метою розвитку нових знань та процедур у сфері початкової освіти.

СК9. Здатність до співпраці зі здобувачами початкової освіти для вироблення ідей, пов'язаних з освітнім проектом, розробкою та реалізацією освітнього проекту.

Результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни у комплексі з іншими освітніми компонентами ОП «Початкова освіта» сприяє досягненню здобувачами таких програмних результатів навчання:

ПРН1. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності, уміння/навички розв'язання проблем початкової освіти, необхідні для проведення досліджень та/або провадження Інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур.

ПРН3. Створювати інноваційне інформаційно-освітнє середовище початкової школи, адаптувати його до різних умов реалізації освітнього процесу.

ПРН5. Здійснювати супервізію, інтервізію, надавати педагогічну, психологічну та методичну допомогу учасникам освітнього процесу.

ПРН6. Об'єктивно оцінювати результати діяльності учнів та колективів у сфері початкової освіти, проводити педагогічну експертизу, здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності.

ПРН7. Розробляти та реалізовувати освітні проекти зі здобувачами початкової освіти.

Форми, методи та засоби навчання

Курс буде викладений у формі лекційних (10 год./ 4 год.*), практичних занять (20 год./4 год.*), лабораторних (20 год./ 4 год.*), організації самостійної роботи в бібліотеках та комп'ютерних мережах (100 год./ 138 год.*).

Методи навчання: лекція з елементами бесіди, пояснення, методи розвитку критичного мислення, розповідь, індуктивний, дедуктивний, демонстрування, ілюстрування, дослідницький, опора на життєвий досвід, створення ситуації зацікавленості, створення ситуації успіху, перевернуте навчання, проблемно-пошуковий, пояснювально-ілюстративний, репродуктивний,

інтерактивний, самостійна робота, робота з інформаційними джерелами, робота в групах, дискусії, аналіз ситуацій. Перевірка навчального матеріалу проводиться методами індивідуального та фронтального опитування; письмового тестування; виконання практичних завдань: складання індивідуальної методичної папки; індивідуальна або групова творча робота; підготовка та проведення фрагменту уроку; підготовка та проведення майстер-класу; підготовка тез до друку; дослідницький проєкт; екзамен.

Матеріали, які потрібні для викладання курсу: посібники, комп'ютер, презентації, дидактичні матеріали, обладнання аудиторій № 121, 303, 232, 99.

Організація навчання

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Інтегрований підхід до навчання в початковій школі	2	2
2.	Інтегрований курс із ЯДС у початковій школі	2	2
3.	Сучасні освітні технології навчання природничої освітньої галузі в початковій школі	2	-
4.	Сучасні освітні технології навчання здоров'язбережувальної і соціальної освітньої галузі в початковій школі	2	-
5.	Сучасні освітні технології навчання громадянської і історичної освітньої галузі в початковій школі	2	-
Всього		10	4

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Інтегроване навчання в початковій школі	2	
2.	Інтегрований урок у початковій школі	2	2
3.	Навчання через дослідження на основі запитів учнів	2	
4.	Методика управління проєктами SCRUM	2	
5.	Пленерні уроки	2	
6.	Урок-дослідження з Вікіпедією	2	
7.	Методика «Навчання в русі»	2	2
8.	Сучасні освітні технології навчання (Технології доповненої реальності. Імерсивні технології. Комікси)	2	
9.	Етнокультурні технології	2	
10.	ШІ в освітньому процесі початкової школи	2	
Всього		20	4

Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна

1.	Навчальні програми	2	
2.	Вітагенні технології компетентнісного навчання	2	2
3.	Inquiry Based Learning	2	
4.	Методика проведення STEAM/STREAM-уроку в початковій школі	2	2
5.	Музикотерапевтичні технології в початковій школі	2	
6.	Методика проведення інтегрованої веб-подорожі в початковій школі	2	-
7.	Мистецтво публічних виступів для початківців	2	
8.	Використання ТРВЗ-технологій на уроках курсу «Я досліджую світ»	2	
9.	Здоров'язберігаючі технології в початковій школі	2	
10.	Нейрогیمнастика для молодших школярів	2	
Всього		20	4

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Інтеграція в освіті: тематичний підхід	5	6
2.	Інтеграція в освіті: діяльнісний підхід	8	8
3.	STEM-лабораторія в початковій школі. Педагогічний емпайрмент під час проєктної діяльності	5	6
4.	Метод морфологічного аналізу	3	5
5.	Педагогічний емпайрмент під час проєктної діяльності	4	4
6.	Навчальні програми, підручники з ЯДС	4	4
7.	Модульна та авторська адаптована навчальні програми	4	4
8.	Технологія 5Е	5	6
9.	Музикотерапевтичні технології.	6	6
10.	ТРВЗ	7	7
11.	Пленерні уроки	5	5
12.	ШІ в освіті	7	7
13.	Доповнена реальність	7	7
14.	Імерсивні технології	6	6
15.	Комікси	7	7
16.	Методика «Навчання в русі» О.Дубогай	5	5
17.	Школа культури здоров'я	5	6
18.	Нейрогیمнастика	7	7
19.	Діяльнісне навчання	7	7

20	Асоціативний підхід. Словесні аналогії	8	8
21	Інтегрована веб-подорож у початковій школі	5	5
22	Вітагенні технології компетентнісного навчання	3	6
23	Технологія організації природничо-релаксаційних стежин	3	6
Всього		100	138

Оцінка

Критерії поточного (формульованого) оцінювання практичного заняття

Відмінно – студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів-доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до наукового аналізу та прогнозування; уміє самостійно розв'язувати проблеми й практичні завдання; самостійно знаходить і використовує інформацію, виявляючи власне ставлення до неї; логічно й творчо використовує навчальний матеріал.

Добре – студент володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та протиріччя розвитку процесів і явищ; робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі факти, явища, ідеї; використовує додаткові джерела інформації; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності та творчо вирішує практичні завдання; відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну.

Задовільно – знання студента є достатньо повними, він вільно застосовує матеріал у стандартних ситуаціях, логічно висвітлює події з точки зору смислового взаємозв'язку, уміє аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між явищами, фактами, робити висновки. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями. Студент здатен на рецензію відповіді іншого студента; здатен вирішувати практичні завдання самостійно, але за зразком.

Незадовільно – студент виявляє недостатні знання й розуміння основних положень навчального матеріалу з навчальної дисципліни, поверхово аналізує події, процеси, явища; не робить самостійно узагальнень і висновків; відповідь містить часткові помилки, недостатньо осмислена; застосовує знання під час розв'язуванні завдань за зразком з допомогою.

5.4. Критерії проміжного та підсумкового оцінювання

Бали	Результат навчання, що оцінюється
15	Методична папка*: Підготовка планів-конспектів уроків: -STEM-урок за технологією «Навчання через дослідження на основі запитів учнів», -За музикотерапевтичними технологіями,

	За технологією «Піснєзнайко», Фрагменти уроків Відео «Музикотерапевтична педагогіка» урок математики про методику відео (план-конспект) пісня Зорі пісня і відеопояснення Літосфера Пісня «Цифри» Відео про урок з таблиці множення Пісенне та візуальне подання нової теми про зорю Сонце -За методикою О.Д.Дубогай, -За технологією діяльнісного навчання, -З використанням Вікіпедії. Пошукова робота (скласти таблицю за підручником з ЯДС (на вибір студента) з прикладами завдань дослідницького характеру: 1.дослідження-розпізнавання, 2.дослідження-спостереження, 3.дослідження-пошук) Інтелект-карта «Технології навчання інтегрованого курсу «ЯДС» Проект тематичного тижня за зразком модельної програми (клас на вибір) Підбірка тематики проектів з диференційованими завданнями для учнів (клас на вибір) Дидактична матриця інтегрованого уроку Чек-лист для учнів «Робота над проектом» Чек-лист для вчителів «Як готуватися до уроків з «ЯДС» План гуртка з «ЯДС» на півроку. Глосарій до теми курсу (тема на вибір студента) * - тему завдань обирають студенти. Оцінюється: наявність завдання, його відповідність темі й правильність оформлення.
3	Проведення фрагменту уроку*: 1. STEAM-урок за технологією 5E – 3б. * - Оцінюється: використані методи, прийоми й засоби навчання – 1б., подача матеріалу – 1б., самоаналіз – 1б.
3	Проведення майстер-класу зі здоров'язберезувальних технологій. Оцінюється: використані методи й засоби – 1б., подача матеріалу – 1б., самоаналіз – 1б.
3	Творча робота: матеріальна модель: екосистеми «Ліс», «Пустеля» тощо; «Легені людини»; дидактична гра за таксономією Блума (або варіант на вибір студента). Оцінюється: відповідність темі -1б., творчий підхід – 1б., оформлення -1б.
8	Тези (за результатами дослідницького проекту) Оцінюється відповідно до вимог
28	Дослідницький проєкт: (захищений в аудиторії або через ZOOM).

	Оцінюється: 1.Актуальність (актуальність проблеми дослідження, практична значущість) – 26. 2.Постановка завдань (чіткість, відповідність проблемі, кількість завдань) – 36. 3. Знання й розуміння теоретичного матеріалу (відповідність темі, володіння науковою термінологією, доступність, якість використаних джерел) – 46. 4.Методологія дослідження (відповідність методів дослідження проблеми, їх різноманітність) – 26. 5.Аналіз та обробка результатів (наявність таблиць, графіків, діаграм; наявність використання статичних методів; наявність аналізу методик в тексті) – 36. 6.Висновки (якість висновків, їх відповідність завданням дослідження, саморефлексія результатів дослідження) – 36. 7.Оформлення та структура (відповідність структури дослідницького проекту вимогам. Форматування, граматики, стиль написання) – 36. 8.Інноваційність та творчий підхід (оригінальність у вирішенні завдань, наявність рекомендацій/рішень) – 26. 10.Захист роботи (публічний виступ) (чіткість, логіка представлення; відповідність вимогам до захисту роботи; володіння навичками публічного виступу; наявність самостійних висновків) – 46. 11.Залучення учнів молодшого шкільного віку до дослідницького проекту (комунікація та співпраця, розподіл завдань) – 26.
10	Колоквіум або тест (письмовий або усний на 10 запитань). За кожен правильну відповідь – 16 .
30	Екзамен (письмовий або усний) 23-30 балів – виставляється, якщо студент точно і повно розкриває зміст питань. Чітко і логічно відповідає на запитання, вільно володіє науковою термінологією, наводить приклади з власної практики, демонструє бачення практичного застосування вивченого матеріалу під час роботи з молодшими школярами та/або творчо вирішує практичні завдання. Вільно володіє нормативною, сучасною мовою. 19-22 балів – ставиться у випадку, коли під час відповіді студент допускає деякі неточності чи залишилась нерозкритою частина питань(до 15%) за умови, що принципові моменти було розкрито правильно. Студент наводить приклади з власної практики, частково демонструє бачення практичного застосування вивченого матеріалу під час роботи з молодшими школярами та/або вірно вирішує практичне завдання. Вільно володіє нормативною, сучасною мовою. 12-18 балів – достатньо володіє понятійним апаратом навчальної дисципліни. Уміння й навички студента дозволяють викласти матеріал досить логічно й послідовно, практичне завдання вирішує за зразком,

	узагальнення робить з допомогою викладача. Під час відповіді допускає серйозні помилки. Мовою володіє, але робить незначні помилки. 6-11 балів – виставляється, якщо відповідь нечітка з порушеною логікою викладу матеріалу й містить суттєві неточності. 30-50% змісту питань залишаються нерозкритими. Відповідь репродуктивна, без узагальнень, не аргументована прикладами. Мовою володіє, але робить багато незначних помилок. 0-5 балів – виставляється, якщо відповідь студента фрагментарна. Студент не засвоїв матеріал у межах програми навчальної дисципліни (менше 50%), не дає конкретної відповіді на питання, не наводить прикладів. Мова зі значними помилками.
100	Разом

Політика курсу

Безпека – понад усе.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час очного навчання ви під керівництвом викладача повинні перейти до споруд цивільного захисту і перебувати в них до скасування сигналу.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час дистанційного навчання за вашим місцем перебування, ви маєте перейти до безпечного місця та повідомити про це викладача.

Відвідування та / або участь Відвідування лекційних, практичних занять з курсу є обов'язковими (за виключенням студентів індивідуальної форми навчання). Для студентів індивідуальної форми навчання необхідно на початку семестру узгодити з викладачем графік індивідуальної роботи та консультацій.

Дедлайн. Терміни виконання всіх видів робіт доводяться до студентів на початку вивчення освітнього компоненту. Завдання, передбачені дисципліною мають бути виконані та подані на перевірку за три дні до екзамену.

Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи студента повідомить його про своє рішення.

Перескладання здійснюється згідно з чинним положенням про організацію освітнього процесу в університеті.

Академічна доброчесність та плагіат. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і слідувати нормам Положення НДУ ім. М. Гоголя «Про академічну доброчесність» (<http://surl.li/uxufcx>). Всю заплановану роботу здобувачі виконують самостійно. У разі виявлення несамотійного виконання завдання, результат анулюється, а робота повертається здобувачу на переопрацювання з дотриманням правил академічної доброчесності.

При виконанні спільних завдань, потрібно зазначати внесок кожного учасника/учасниці.

Мобільні пристрої на занятті використовуються з навчальною метою.

Поведінка в аудиторії. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і

дотримуватися Правил внутрішнього трудового розпорядку (<https://salo.li/F55006D>) університету, а також принципів і правил поведінки, визначених у Етичному кодексі Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя (<http://surl.li/vyonww>).

Вітається активність здобувачів із планування освітнього процесу та участь у неформальній освіті.

Основні джерела інформації для вивчення навчальної дисципліни

1. Asunda, Paul A. (2014) "A Conceptual Framework for STEM Integration Into Curriculum Through Career and Technical Education," Journal of STEM Teacher Education: Vol. 49: Iss. 1, Article 4. DOI: doi.org/10.30707/JSTE49.1Asunda <https://ir.library.illinoisstate.edu/jste/vol49/iss1/4>
2. Bybee, R., Taylor, J. et al. (2006). The BSCS 5E instructional model: Origins and effectiveness. Colorado Springs, CO: BSCS.
3. STEM – освіта. Чому варто її запровадити в кожній школі. URL: <https://intboard.ua/pres-sluzhba/blog/stem-osvta-chomu-varto-zaprovaditi-v-kozhni-shk-ol/>
4. STEM освіта - платформа для освітян щодо впровадження системних STEM-рішень для початкової та середньої школи на базі інноваційних програм Фінляндії, США та Ізраїлю. URL: <https://stemosvita.com.ua/>
5. Бібік Н.М., Бондарчук Г.П. 1 клас: робочий зошит: до підруч. Надії Бібік, Галини Бондарчук: у 2 ч. Ч 1. Харків: Вид-во «Ранок», 2018. 32 с.
6. Бібік Н.М., Бондарчук Г.П. 2 клас: робочий зошит: до підруч. Надії Бібік, Галини Бондарчук: у 2 ч. Ч.2. Харків: Вид-во «Ранок», 2019. 56 с.
7. Бібік Н.М., Бондарчук Г.П. Я досліджую світ: підруч. для 2 кл. 33СО (у 2-х ч.): Ч 2. Харків: Вид-во «Ранок», 2019. 120 с.
8. Білоусова Н. В. Інноваційний педагогічний інструментарій: навч.-метод. посіб. Ніжин : НДУ ім. Миколи Гоголя, 2019. 295 с.
9. Білоусова Н.В., Гордієнко Т.В. Застосування технології перевернутого навчання в роботі загальноосвітнього навчального закладу. *Молодий вчений*. № 5.2 (69.2). 2019. С.102-106.
10. Богосвятська А.І. Відчувати, думати, діяти! Методична скринька прийомів етапу рефлексії. Львів: Академія гармонізації особистості, 2019. 48 с.
11. Богосвятська А.-М.І. Пленерні уроки – уроки мислення серед природи. Методичний посібник. Львів: Академія гармонізації особистості, 2019. 64 с.
12. Большакова І.О., Пристінська М.С. Я досліджую світ: підруч. інтегров. курсу для 1 кл. 33СО (у 2-х ч.): Ч.1. Харків: Вид-во «Ранок», 2018. 80 с.
13. Большакова І.О., Пристінська М.С. Я досліджую світ: підруч. інтегров. курсу для 1 кл. 33СО (у 2-х ч.): Ч.2. Харків: Вид-во «Ранок», 2018. 80 с.
14. Большакова І.О., Пристінська М.С. Я досліджую світ: робочий зошит: до підручника І.О.Большакової, М.С.Пристінської: У 2-х ч.: Ч.1. Харків: Вид-во «Ранок», 2018. 64 с.
15. Гільберг Т.Г. Навчально-методичний посібник. Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у 1-2 кл. закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу. Київ: Генеза, 2019. 256 с.
16. Державний стандарт початкової освіти : затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87. *Учитель початкової школи*. 2018. № 4 (вкладка).
17. Жидецька О.Д. Я досліджую світ. 3 клас: відривні картки: до підручника Ольги Волощенко, олександри Козак, Ганни Остапенко. Харків: Вид-во «Ранок»: «Дидактика», 2020. 80 с.
18. Літосфера. Піснєзнайко. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=bLat0mUR-FQ>

19. Ломаковська Г.В., Єресько Т.П., Проценко Г.О. Я досліджую світ: підруч. для 3 кл. ЗЗСО (у 2-х ч.): Ч 1. К: Видавничий дім «Освіта», 2020. 160 с.
20. Ломаковська Г.В., Єресько Т.П., Проценко Г.О. Я досліджую світ: підруч. для 3 кл. ЗЗСО (у 2-х ч.): Ч 2. К: Видавничий дім «Освіта», 2020. 160 с.
21. Музикотерапевтична педагогіка «ПіснеЗнайка». URL: <http://surl.li/kvhn>
22. Плющ Ю.О. Кейс-технологія в початковій школі. Порадник для вчителя. Х. : Вид. група «Основа», 2019. 127 с.
23. Подоляк О. Я досліджую світ. Дидактика+гра. К.: ТОВ «Видавничий дім «Перше вересня», 2020. 152 с.
24. Потапенко Ірина. STEM-освіта в початковій школі: від навчальної моделі до реального уроку / за заг. ред. О. Елькіна, О. Масалітіної; упорядкув. К. Ремез. Електронне видання. Київ: ГО «EdCamp Ukraine», 2023. 300 с.
25. Профстандарт вчителя початкових класів, вчителя закладу загальної середньої освіти і вчителя з початкової освіти. URL: <http://surl.li/kmcj>
26. Ротфорт Д.В. Я досліджую світ. 3 клас. Діагностичні роботи. Харків: Вид-во «Ранок», 2020. 32 с.
27. Хромчихіна О.О., Кармаліт О.Б. STEM-проекти для початкової школи. Х.: Вид. група «Основа», 2020. 95 с.
28. Що таке STEM? STEM-освіта в Україні. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=ZS930V2mPS4>
29. Юрченко О.М., Левенок Т.В. Я досліджую світ: комплект дидактичних карток для групової роботи. 2 клас. Харків: «Видавнича група «Основа», 2019. 20 с.
30. Як створювати та використовувати чек-листи. URL: <https://onpage.school/check-lists/>